

การวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

The Analysis of the Entrepreneur's Capability Small and Medium Enterprises (SMEs) in Loei Area

นิกร น้อยพรม^{1*} อารีรัตน์ ภูธรम्मมะ² วิลัยพร ยากามป้อม² สุพัฒน์ พระเมืองคง³ ทอแสง พิมพ์เป้าธรรม⁴
ณรงค์ กมลชิต⁵

Nikorn Noiprom^{1*} Areerat Phuthamma² Vilaiporn Yakampom² Suphat Phramueangkhong³

Thosang Phimbaotham⁴ Narong Kamonchit⁵

Corresponding author's E-mail: Jose_097134124@hotmail.com¹

(Received: January 22, 2020; Revised: April 22, 2020; Accepted: May 15, 2020)

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย 2) เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่จังหวัดเลย จำนวน 13,910 ราย ซึ่งสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างในขั้นต้นเป็นจำนวน 400 ราย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละของข้อมูล และการวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจรวมไปถึงการเชื่อมโยงทางธุรกิจในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุนของผู้ประกอบการ SMEs โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input-Output Model)

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดเลยเจ้าของธุรกิจส่วนใหญ่มีอายุในช่วงวัยแรงงานกำลังสร้างฐานะ การศึกษามีทั้งมัธยมศึกษาถึงปริญญาตรี รายได้น้อยกว่า 100,000 บาท สัดส่วนต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าวัตถุดิบ รองลงมาคือค่าจ้างแรงงานและค่าน้ำค่าไฟ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนจากเงินทุนส่วนตัวหรือครอบครัว ปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ คุณภาพสินค้าและบริการ ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมบรรยากาศดี เทศกาล วันหยุดยาว โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น แนวโน้มการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากจังหวัดมียุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการเปิด AEC ทำให้มีผู้คนเข้ามาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง ส่วนปัญหาที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจคือ

¹อาจารย์ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³อาจารย์ประจำสาขาเคมี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁴อาจารย์ประจำสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁵นักวิชาการคลังชำนาญการ สำนักงานคลังจังหวัดเลย

¹Lecturer, Economics Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

²Lecturers, Department of Management Program, Faculty of Management Science, Loei Rajabhat University

³Lecturer, Chemistry Program, Faculty of Science and Technology, Loei Rajabhat University

⁴Lecturer, Computer Science Program, Faculty of Science and Technology, Loei Rajabhat University

⁵A Fiscal Analyst, Professional Level, Loei Provincial Office of the Comptroller General

ต้นทุนที่ปรับตัวสูงขึ้น การแข่งขันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของความต้องการนั้นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องการทั้งภาคการผลิตกิจการภาคบริการ และกิจการค้าปลีกค้าส่งมากที่สุดคือด้านเงินทุนเพื่อการขยายกิจการ ในขณะที่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ พบว่า รายได้จากการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการ SMEs มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 15,987.2 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงาน รวมทั้งสิ้น 71,212 คน โดยรายได้ของผู้ประกอบการทุกๆ 255,457 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน

คำสำคัญ: วิเคราะห์ ศักยภาพ ผู้ประกอบการ การเชื่อมโยง

Abstract

The analysis of the entrepreneur's capability in Loei Small and Medium Enterprises (SMEs) of the has two objectives; 1) to analyze the capability of the SMEs entrepreneur in Loei province 2) to analyze the business connection of the SMEs entrepreneur in the matter of the agriculture, industry, trade and investment in Loei province The population is the SMEs entrepreneur in Loei, 13,910 participants which can be indicated as sampling group at 400 by using the descriptive statistics to find the mean and percentage of the data. It's done by compile the SMEs entrepreneur data to cover all in Loei and analyze the business's capability including, the business connection, agriculture, industry, investment of the SMEs entrepreneur by using the Input-Output Model.

The study found that the business structure, SMEs entrepreneur in Loei province, the business owner mostly aged as working labor period. The education is at high school level and bachelor's degree. The income is lower than 100,000 THB. The most portion of the cost is raw material. The second thing are the wage and electricity cost. The source of the cost circulated from personal family. The positive factor to run business is the goods' quality, services and locations with a pleasant atmosphere, the festival and a long holiday. During the high season, amount of the tourists will go higher. The investment tends to increase continuously because the province has the tourism development strategy continuously. The AEC commencement influences people to move to the province at the high amount and mostly want to own the business. The main problem in the running business is that the cost gets higher and become more competitive. The entrepreneur both the manufacture and service part and retail business need the most is the cost to expand their businesses. From the analysis of the business connection of the SMEs entrepreneur by using secondary source, it was found that the income from running business of the SMEs entrepreneur values 16,055.2 million Bath. The Gross domestic product in Loei increasingly values 15,987.2 million Bath. The entrepreneur's income is shown that every 255,457 Bath would cause the hiring for one person.

Keywords: analysis, capability, entrepreneur, connection

ความเป็นมาของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รัฐบาลมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศสู่ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่จะขับเคลื่อนที่สำคัญด้านเศรษฐกิจคือผู้ประกอบการ SMEs โดยสร้างให้เป็นผู้ประกอบการที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ มุ่งผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง (High value) อันจะเป็นการสนับสนุนให้เศรษฐกิจในภาพรวมขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปฐมบทของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูง ที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว

การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในช่วง 5 ปีข้างหน้าจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระดับ SMEs ไทยทุกระดับการเติบโตให้มีศักยภาพ สามารถทำธุรกิจระดับสากลมากขึ้น เพื่อช่วยให้ SMEs มีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น ช่วยสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศอย่างแท้จริง โดยวิสัยทัศน์ของแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 (2560-2564) ได้กำหนดให้ “SMEs ไทยเติบโต แข่งขันได้ในระดับสากล เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ” ทั้งนี้เพื่อให้ SMEs เป็นแรงขับเคลื่อนประเทศไทยก้าวพันทันกับต่างประเทศรายได้ปานกลางให้ได้ภายใน 10 ปี (2570) (สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) แผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 มุ่งให้เกิดการขยายบทบาททางเศรษฐกิจของ SMEs จึงได้กำหนดเป้าหมายในระดับผลกระทบเชิงมหภาคให้ “สัดส่วนมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ SMEs ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ เพิ่มขึ้นเป็น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ภายในปี 2564” โดยแนวคิดของการดำเนินงานภายใต้แผนการส่งเสริมฯ นั้นให้ความสำคัญทั้งการพัฒนา SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือสร้าง ความสามารถในการ

การแข่งขันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด (Competitive growth) และการส่งเสริม SMEs เพื่อเป็นเครื่องมือการกระจาย รายได้และลดความเหลื่อมล้ำ (Inclusive growth)

ทั้งนี้ การส่งเสริมและพัฒนา SMEs มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามแนวทางดำเนินการดำเนินงานที่มีความสำคัญ เป็นแนวทางที่จะสร้างการ เติบโตที่ยั่งยืนให้กับ SMEs และถือได้ว่าเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs ของแผนการส่งเสริมฯ ฉบับที่ 4 มีดังนี้ 1) ปรับปรุงให้การดำเนินธุรกิจของ SMEs มีความสะดวกมากขึ้น (Ease of doing business) 2) ส่งเสริมให้ SMEs มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมีอาชีพ (Smart SMEs) 3) พัฒนา SMEs รุ่นใหม่ให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่สร้างคุณค่า และมูลค่า (High value startup)

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ประกอบการ SMEs อยู่เป็นจำนวนมากกว่า 13,830 ราย (สำนักงานสถิติจังหวัดเลย, 2561) ในหลากหลายสาขาอาชีพ และมีผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่นิยมในตลาดทั้งในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมไปถึงผลิตภัณฑ์เหล่านั้นยังเป็นสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green economy) ซึ่งมีความโดดเด่น เช่น พืชอาหารปลอดสารพิษ ผลิตภัณฑ์ได้จากพื้นที่สูง ซึ่งเป็นสินค้าเฉพาะถิ่น ประกอบกับด้วยบริบทของจังหวัดเลยมียุทธศาสตร์การพัฒนาสำคัญที่มุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยว จึงทำให้เป็นโอกาสที่ดีในการที่จะมีการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในพื้นที่เพื่อให้เกิดการตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดรวมถึงให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศด้วย SMEs ที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ของจังหวัดเลย เพื่อที่จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ SMEs และจัดกิจกรรมสนับสนุนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจ SMEs รวมถึงสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม และมีลักษณะตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการเอสเอ็มอีมากที่สุดอันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานของสินค้าของผู้ประกอบการเอสเอ็มอี โดยเฉพาะมาตรฐานสินค้าในระดับภูมิภาค และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่จะใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย
2. เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ประกอบการ SMEs กิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ และกิจการค้าส่งและค้าปลีก ในพื้นที่จังหวัดเลยจำนวน 14 อำเภอ จำนวน 13,910 ราย จำแนกเป็น กิจการผลิตสินค้า จำนวน 1,427 ราย กิจการให้บริการ จำนวน 2,997 ราย และกิจการค้าส่งและค้าปลีก จำนวน 9,486 ราย ซึ่งสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) ณ ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 389 ราย ดังนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการในขั้นต้นเป็นจำนวน 400 ราย

1.2 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ โดยจะกำหนดแบบถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนจำนวนสถานประกอบการในแต่ละเขตอำเภอต่อจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมดของทั้ง 14 อำเภอ

2. เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างธุรกิจ ความสามารถในการประกอบการของธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ แนวโน้มและการระบุตัวชี้วัดสถานการณ์ในพื้นที่ การเชื่อมโยงทางธุรกิจกับผู้ประกอบการเกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์การเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย โดยการใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคเพื่อหาผลการเชื่อมโยงหรือผลกระทบ (linkage effect) พิจารณาจากสมการต่อไปนี้ (Leontief, 1986)

$$X^r = (I - A^r)^{-1} \cdot f^r \quad (1)$$

สมการที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการเชื่อมโยงทางการผลิตของธุรกิจ SMEs

$$I_f^t = I^t(I - A^r)^{-1} \cdot f^r \quad (2)$$

โดยที่

X^r คือ เซ็ต (Set) ของผลผลิตที่อยู่ในรูป Column vector หมายถึง ผลผลิตรวมของอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตของธุรกิจ SMEs

I คือ เมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix)

A คือ เมทริกซ์ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (input-output matrix)

r คือ Superscript แสดงว่าเป็นตัวแปรในระดับภูมิภาค

i คือ จำนวนการจ้างงานทั้งหมดอันเกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตของธุรกิจ SMEs

f' คือ Column vector แสดงรายการเพื่อซื้อสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ของธุรกิจ SMEs หมายถึงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่เกิดจากการใช้จ่ายสำหรับปัจจัยการผลิต

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่สะท้อนถึงความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลย ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลโครงสร้างของธุรกิจ ความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ รวมไปถึงแนวโน้มและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของจังหวัดเลย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพทางธุรกิจ (ภาคภูมิ สีนุช, 2547)

3.2.2 ศึกษาการเชื่อมโยงทางธุรกิจของผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าการลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย โดยการใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคเพื่อหาผลการเชื่อมโยงหรือผลกระทบ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการคำนวณมี 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ (อนุวัฒน์ มาตตวงษ์, 2558)

1) จัดเตรียมแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ (ขนาด 180x180) โดยวิธีการตัดทอนสาขาเศรษฐกิจและการรวมกลุ่มสาขาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเลย โดยอาศัยวิธีการ Matrix

2) คำนวณค่าสัดส่วนที่ตั้ง โดยวิธีการ Simple Location Quotient: SLQ เพื่อนำไปประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของจังหวัดเลย

3) หาค่าสัมประสิทธิ์การผลิตทางตรงและทางอ้อม (Direct and indirect coefficient) จากตารางจากขั้นตอนที่ 1 แล้วนำไปปรับด้วยค่า SLQ จากขั้นตอนที่ 2 จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ของจังหวัดเลย

4) หาค่าการเชื่อมโยงทางด้านรายได้ ด้านการจ้างงาน และทางด้านการผลิต แล้วจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานที่สะท้อนถึงความสามารถในการประกอบกิจการของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลยแบ่งเป็นการศึกษา 5 ส่วน ดังนี้

1.1 โครงสร้างธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดเลย พบว่า ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่จะเริ่มกิจการในช่วงหลังปี พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นช่วงที่จังหวัดเลย เริ่มเป็นที่นิยมสำหรับการท่องเที่ยว เจ้าของธุรกิจส่วนใหญ่มีอายุในช่วงระหว่าง 46-60 ปี เป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยแรงงานกำลังสร้างฐานะ การศึกษาของผู้ประกอบการนั้นแม้ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ประกอบการมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และผู้ประกอบการมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดังนั้น หากมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้กับผู้ประกอบการในรูปแบบของการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการยกระดับความสามารถในการประกอบกิจการนั้นควรแบ่งเป็นชุดความรู้ที่เหมาะสมทั้งสำหรับผู้ที่มีฐานความรู้ในระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรี และอายุงานของพนักงานจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่มีอายุงาน น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งทั้ง 3 กิจการจะมีอายุงานของพนักงาน อยู่ในกลุ่มนี้เป็นส่วนใหญ่ และกลุ่มที่มีอายุงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล

การเริ่มธุรกิจที่ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการเริ่มธุรกิจหลังจากปี พ.ศ. 2550

1.2 ความสามารถในการประกอบการของ ธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับ น้อยกว่า 100,000 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการ ธุรกิจ SMEs จะเป็นต้นทุนส่วนของวัตถุดิบ รองลงมาคือ ค่าจ้างแรงงานและค่าน้ำค่าไฟ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนส่วนใหญ่จากเงินทุนส่วนตัวหรือครอบครัว อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะไม่ได้ใช้เงินทุนหรือ สินเชื่อจากสถาบันการเงินเนื่องจากไม่มีความสนใจที่จะ เข้าถึงแหล่งเงินทุนดังกล่าว แต่ก็มีผู้ประกอบการบางส่วน ที่ต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแต่ประสบปัญหาไม่สามารถ เข้าถึงได้เนื่องจากผู้ประกอบการไม่มีการทำแผนธุรกิจ

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อ การดำเนินธุรกิจของตน ได้แก่ คุณภาพสินค้าและการ บริการ อาหารรสชาติดี ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมบรรยากาศดี ช่วงท่องเที่ยว เทศกาล วันหยุดยาว โดยเฉพาะในช่วง ฤดูกาลท่องเที่ยว จะทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่วน ปัจจัยทางลบ ได้แก่ การแข่งขันกันมากขึ้น ทั้งจาก ผู้ประกอบการธุรกิจรายเล็กและผู้ประกอบการธุรกิจราย ใหญ่ ปัญหาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวลดลงและกำลังซื้อของผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวลดลงด้วย ช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวฤดูร้อน และฤดูฝนจะมีนักท่องเที่ยวลดลง บางร้านประสบปัญหา น้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาค่าแรงที่เพิ่มสูงขึ้นและการหา แรงงานที่ยากขึ้นส่วนใหญ่จะหันกลับไปเป็นลูกจ้างตาม ร้านใหญ่ๆ หรือกลับไปทำอาชีพเกษตรกร ต้นทุนด้าน วัตถุดิบสูงมากขึ้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ต เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลหรือโฆษณาธุรกิจของตนเพื่อ สร้างโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับการเข้าถึงข้อมูล ของนักท่องเที่ยวที่เข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเช่นกัน

การประเมินผลกระทบของผู้ประกอบการจาก เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่ง ได้แก่ ความเห็น ต่อการเปิด AEC ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เห็นว่าเป็น โอกาสที่ดีที่จะมีลูกค้ามากขึ้น มีโอกาสขยายตลาด ส่วน น้อยเห็นว่าเป็นอุปสรรค เพราะจะทำให้มีคู่แข่งทางการค้า มากขึ้น ในขณะที่การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีใน AEC ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะลด ต้นทุนในการจ้างแรงงานเนื่องจากหาแรงงานได้ง่ายขึ้น บางส่วนมีความเห็นว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะเป็น อุปสรรค เนื่องจากกลัวว่าจะมีปัญหาทางการสื่อสาร ซึ่ง ประเด็นการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี นั้นพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจตลาดเคลื่อน เพราะแรงงานที่จะสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีนั้นต้อง เป็นแรงงานที่มีฝีมือซึ่งอาจใช้ประโยชน์ได้น้อยในกลุ่มนี้

1.4 แนวโน้มและการระบุตัวชี้วัดสถานการณ์ ในพื้นที่ พบว่า จำนวนผู้ประกอบการมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากจังหวัดกำลังมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น อีกทั้งยังมีการเปิด AEC ทำให้มีผู้คนเข้ามาในจังหวัดเป็น จำนวนมากและส่วนใหญ่อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง โดยเฉพาะกิจการโรงแรม ที่พัก และร้านอาหาร โดยปัจจัย ที่มีผลคือ การประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อ ซึ่งเป็นที่รู้จักทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ต่างชาติได้มากขึ้น ส่วนผลจากการพัฒนาเรื่องแหล่ง ท่องเที่ยวนั้นเห็นว่ามีส่วนส่งเสริมให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าของธุรกิจในพื้นที่ ร่วมกันรวมทั้งการร่วมมือกับภาครัฐในการส่งเสริมและ พัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจในพื้นที่ดีขึ้น

2. ผลการศึกษาการเชื่อมโยงทางธุรกิจของ ผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การ ลงทุน ในพื้นที่จังหวัดเลย จากการรวมกลุ่มสาขาการ ผลิตและปรับโครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและ

ผลผลิตระดับประเทศปี 2559 ให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตในจังหวัดเลย เพื่อหาตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางตรงและทางอ้อม โดยการอินเวิร์สเมทริกซ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตของ Leontief Invers หรือ (I-A) จะได้ Leontief Invers Matrix หรือ $(I-A)^{-1}$ ซึ่งเป็นตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วย ผลรวมของ (I-A) ในแนวตั้งจะบอกถึงค่าตัวทวีคูณย้อนกลับหรือผลของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า และผลรวมของ (I-A) ในแนวนอนจะบอกถึงค่าตัวทวีคูณส่งต่อหรือผลการเชื่อมโยงเชื่อมโยงไปข้างหน้า ซึ่งสามารถอธิบายได้ 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ผลการเชื่อมโยงทางด้านผลผลิต

2.1.1 ผลการของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า ของสาขาการผลิตทั้ง 19 สาขา มีค่าตั้งแต่ 1.0000-1.9901 (ตารางที่ 1) โดยสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน และสาขาการผลิต ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อสาขาการไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.9901 ล้านบาท ส่วนสาขาดังกล่าวทางการเงินที่มีผลกระทบการเชื่อมโยงไปข้างหน้าทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 2 นั้น ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.7152 ล้านบาท และสาขาการผลิต เป็นสาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหน้าทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 3 ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.4868 ล้านบาท

2.1.2 ผลการของการเชื่อมโยงไปข้างหลัง ของสาขาการผลิตทั้ง 19 สาขา มีค่าตั้งแต่ 1.0000-1.4735 (ตารางที่ 1) โดยสาขาที่มีผลการเชื่อมโยงไปข้างหลังสูงที่สุด 3 ลำดับแรก คือ สาขาการผลิต สาขาที่พักและบริการด้านอาหาร สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน ซึ่งอธิบายได้ว่า เมื่อสาขาการผลิต ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.4735 ล้านบาท ส่วนสาขาที่พักและบริการด้านอาหารที่มีผลกระทบการเชื่อมโยงไปด้านหลังทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 2 นั้น ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.4362 ล้านบาท และสาขากิจกรรมการบริหารและการบริการ สนับสนุน เป็นสาขาการผลิตที่มีผลการเชื่อมโยงไปด้านหลังทางด้านผลผลิตสูงเป็นอันดับ 3 ถ้ามีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลย เกิดการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 1.3618 ล้านบาท

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตการเชื่อมโยงไปข้างหน้าและข้างหลังด้านผลผลิต

รหัส	สาขาการผลิต	ข้างหน้า	ข้างหลัง
1	เกษตรกรรมฯ	1.3416	1.2741
2	การทำเหมืองแร่ฯ	1.2128	1.0901
3	การผลิต	1.4868	1.4735
4	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำฯ	1.9901	1.0690
5	การจัดหาน้ำฯ	1.2970	1.2092
6	การก่อสร้าง	1.0541	1.2033
7	การขายและส่งขายปลีกฯ	1.0221	1.1176
8	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1.1954	1.0878
9	ที่พักและบริการด้านอาหาร	1.1064	1.4362
10	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	1.3836	1.1573
11	กิจกรรมทางการเงินและการฯ	1.4517	1.2072

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รหัส	สาขาการผลิต	ข้างหน้า	ข้างหลัง
12	กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	1.1035	1.1371
13	กิจกรรมทางวิชาชีพ	1.0198	1.0984
14	กิจกรรมการบริหารฯ	1.7152	1.3618
15	การบริหารราชการฯ	1.0000	1.0000
16	การศึกษา	1.0000	1.1325
17	กิจกรรมด้านสุขภาพฯ	1.0006	1.0920
18	ศิลปะ ความบันเทิงฯ	1.0137	1.0118
19	กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	1.0197	1.0223

ที่มา: จากการคำนวณ

2.2 ผลกระทบจากรายได้ของผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อรายได้ พบว่า รายได้ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกิดจากการดำเนินกิจการในปี 2559 (ตารางที่ 2) ในภาคบริการ คิดเป็นร้อยละ 79.90 และภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.10 สามารถก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเลยเพิ่มขึ้น โดยอยู่ในภาคบริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.80 รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 19.30 ส่วนภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 5.90 เมื่อพิจารณาในภาพรวมรายได้ของผู้ประกอบการ มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 15,987.2 ล้านบาท ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายได้ของผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อรายได้ของแต่ละภาคการผลิตปี 2559

ภาคการผลิต	ผลการเบิกจ่าย (ล้านบาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด (ล้านบาท)
เกษตรกรรม	870.5	858.3
อุตสาหกรรม	115.0	439.6
การบริการ	3,274.7	2,933.2
รวม	4,260.3	4,231.0

ที่มา: จากการคำนวณ

2.3 ผลกระทบจากรายได้ผู้ประกอบการในจังหวัดเลยที่มีต่อการจ้างงาน พบว่า รายได้จากกิจการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการในจังหวัดเลย (ตารางที่ 3) มูลค่า 16,055.2 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 71,212 คน โดยรายได้จากดำเนินกิจการของผู้ประกอบการทุกๆ 255,457 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน ส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานในภาคการบริการ คิดเป็นร้อยละ 70.90 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 50,523 คน รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 22.90 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 16,289 คน และภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 6.20 ก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวน 4,399 คน

เมื่อพิจารณารายสาขาการผลิตจะพบว่า สาขาการผลิตที่ได้เกิดการจ้างงานมากที่สุดจำนวน 3 สาขาแรก ได้แก่ สาขาการขายและส่งขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยายนต์ จำนวน 18,782 คน รองลงมาคือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง จำนวน 16,289 คน และสาขาที่พักและบริการด้านอาหาร จำนวน 13,308 คน

ตารางที่ 3 ผลจากรายได้ของผู้ประกอบการต่อการจ้างงานในจังหวัดเลย ปี 2559

รหัส	สาขาการผลิต	รายได้ (ล้านบาท)	จ้างงาน (คน)
1	เกษตรกรรมฯ	0.0	16,289
2	การทำเหมืองแร่ฯ	0.0	43
3	การผลิต	3,221.6	4,116
4	ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำฯ	0.0	222
5	การจัดหาน้ำฯ	1.7	19
6	การก่อสร้าง	2,961.3	10,510
7	การขายและส่งขายปลีกฯ	4,365.5	18,782
8	การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	523.9	1,006
9	ที่พักและบริการด้านอาหาร	1,026.4	13,308
10	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	16.3	114

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รหัส	สาขาการผลิต	รายได้ (ล้านบาท)	จ้างงาน (คน)
11	กิจกรรมทางการเงินและการฯ	0.0	476
12	กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	3,640.6	54
13	กิจกรรมทางวิชาชีพ	16.3	613
14	กิจกรรมการบริหารฯ	34.9	202
15	การบริหารราชการฯ	0.0	0
16	การศึกษา	0.0	0
17	กิจกรรมด้านสุขภาพฯ	0.0	1
18	ศิลปะ ความบันเทิงฯ	123.2	4,900
19	กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	123.6	558
		16,055.2	71,212

ที่มา: จากการคำนวณ

อภิปรายผล

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าผลจากรายได้ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อภาระจ้างงานต่อสาขาการผลิตที่กำหนดรายได้ลงในแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสาขาการผลิตที่ไม่ได้มีการกำหนดรายได้ลงในแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยตรงเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า สาขาการผลิตเหล่านี้เป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการของจังหวัดเลย แต่เมื่อพิจารณาสาขาการผลิตที่ไม่ได้มีการกำหนดรายได้โดยตรงจากรายได้ของผู้ประกอบการไปยังแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตโดยเฉพาะสาขาการผลิตในภาคเกษตรกรรมก็ยังมีผลต่อการจ้างงานเกิดขึ้นในสาขาการผลิตนั้นๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักของตัวทวีคูณ (Multiplier) เมื่อมีการใช้จ่ายของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายสินค้าและบริการ หรือซื้อสินค้าและบริการที่เป็นต้นทุนในการดำเนินกิจการหรือการผลิตในแต่ละครั้งในระบบเศรษฐกิจจะมีผลทำให้มีการเพิ่ม

การใช้จ่ายต่างๆ กระจายไปเป็นรายได้ในสาขาการผลิตอื่นๆ อีกหลายรอบ ส่งผลไปสู่การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตต่างๆ ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตสินค้าที่เป็นที่ต้องการของกิจการเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในสาขาการผลิตที่กิจการไม่ได้มีค่าใช้จ่ายโดยตรงในสาขานั้นๆ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Silva (1991) ซึ่งพบว่า ผลกระทบทางตรงทางด้านรายได้จากรายได้ของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 6.5 ล้านดอลลาร์ โดยมีค่าตัวทวีคูณสำหรับการใช้จ่ายทุกๆ 1 ดอลลาร์ เท่ากับ 1.5 ของมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่เกิดขึ้นเท่ากับ 9.8 ล้านดอลลาร์เกิดการจ้างงานประมาณ 121 ตำแหน่ง ค่าตัวทวีคูณเท่ากับ 1.39 และสามารถสร้างรายได้จากการจ้างงานเท่ากับ 2.8 ล้านดอลลาร์ ค่าตัวทวีคูณเท่ากับ 1.61 และงานศึกษาของ Stynes (2001) ซึ่งพบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และระดับประเทศ โดยผลกระทบทางตรงจากการจับจ่ายใช้สอยเท่ากับ 278 ล้านดอลลาร์ เกิดการจ้างงาน 7,742 ตำแหน่ง สร้างรายได้จากการจ้างงานเท่ากับ 111 ล้านดอลลาร์ และสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) ให้กับเศรษฐกิจเท่ากับ 245 ล้านดอลลาร์

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นิกร น้อยพรม (2562) ที่ได้ทำการศึกษาลักษณะของการลงทุนภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้จังหวัดเลย พบว่า ผลการเบิกจ่ายงบประมาณงบลงทุนของจังหวัดเลยเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ภาษีอากรของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจังหวัดเลยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน 0.4013 หน่วย โดยเมื่อสาขาขยายการผลิตเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท ค่าตัวทวีคูณย้อนกลับหรือผลของการเชื่อมโยงไปด้านหลัง (Backward linkages) จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเลยเกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น 1.8166 ล้านบาท และหากพิจารณา

ค่าตัวทวิคูณส่งต่อหรือผลการเชื่อมโยงไปด้านหน้า (Forward linkages) พบว่า ทำให้ระบบเศรษฐกิจของ จังหวัดเลยเกิดการขยายการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเป็นมูลค่ารวม 1.4735 ล้านบาท และจากการ เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบลงทุน 4,260.3 ล้านบาท สามารถทำให้ผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเลย เพิ่มขึ้น 4,231.0 ล้านบาท ซึ่งการเบิกจ่ายงบลงทุนในจังหวัดเลยทุกๆ 164,306 บาท จะก่อให้เกิดการจ้างงาน 1 คน โดยเป็น การจ้างงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 14,728 คน ภาค บริการ จำนวน 10,759 คน และภาคอุตสาหกรรม จำนวน 442 คน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษากการวิเคราะห์ศักยภาพ ผู้ประกอบการ SMEs รวมไปถึงข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูล ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางการปฏิบัติการเพื่อพัฒนา จังหวัดเลยในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดเลย สามารถเข้ามาช่วยเหลือผู้ประกอบการในการในการ พัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ตามความต้องการของ ผู้ประกอบการซึ่งได้แก่ ความช่วยเหลือด้านการเข้าถึง แหล่งเงินทุน การจัดทำแผนธุรกิจ การลดต้นทุนในการ ประกอบการ การประกอบการในสภาวะการแข่งขันสูง การพัฒนาบุคลากรสำหรับการบริการที่ดี เป็นต้น

2. สถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเลย สามารถเข้ามาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในด้านการบริการวิชาการเรื่องการจัดอบรมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ เช่น หลักการบริการที่ดี ภาษาอังกฤษสำหรับการบริการและการสื่อสาร และการให้

ความรู้เรื่องการจัดการภูมิทัศน์ การวิเคราะห์ต้นทุนและ การจัดทำบัญชี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการดำเนินการวิจัยพบว่าผู้วิจัยเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการในอนาคตต้องพิจารณาประกอบด้วย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการที่ต้อง นำมาใช้ในการออกแบบหรือวางแผนในการวิจัยนั้น ส่วนใหญ่ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน รวมไปถึงข้อมูลบางส่วน ไม่ตรงกับความเป็นจริงซึ่งอาจเนื่องมาจากการปกปิด ข้อมูลของผู้ประกอบการเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องหา แหล่งข้อมูลให้หลากหลายเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมา ตัดสินใจในการวางแผนการวิจัย

2. การวิจัยเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการ ควรออกแบบให้เป็นลักษณะของ Action Research หรือ การวิจัยแบบ PAR เพราะรูปแบบการวิจัยดังกล่าวจะเกิด ผลกระทบโดยตรงต่อการการประกอบการของ ผู้ประกอบการแต่ละรายหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเกิดผล ในเชิงรูปธรรมของการศึกษาวิจัยทำให้ผู้ประกอบการ เห็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในกระบวนการวิจัย เป็นอย่างดี

3. ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ค่อยให้ความสำคัญ ร่วมมือในกระบวนการวิจัย อาจจะเนื่องจากการไม่เห็น ประโยชน์จากการวิจัยหรืออาจจะไม่ไว้วางใจเกี่ยวกับการรั่วไหลของข้อมูลทางธุรกิจ ดังนั้น นักวิจัยจะต้องแสดง ให้เห็นว่าการวิจัยจะเกิดประโยชน์อย่างไรในการดำเนิน ธุรกิจของผู้ประกอบการแต่ละราย และสร้างความไว้วางใจ ว่าข้อมูลของแต่ละรายจะเป็นความลับไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของแต่ละราย

4. การดำเนินการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการ กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมมากขึ้นกว่าเดิมทั้งช่วงเวลา การดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล รวมไปถึงกรอบ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการเพื่อการได้มา ซึ่งข้อมูล

ที่สมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ควรเลือกประเด็นที่จะศึกษาให้แคบลงเพื่อเป็นการชี้เฉพาะเจาะจงให้เห็นความสำคัญและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ SMEs ด้านการท่องเที่ยว หรือด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิกร น้อยพรม. (2562). ผลกระทบของการลงทุนภาครัฐต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้จังหวัดเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 14(47), 41-52.
- ภาคภูมิ ลินุทธ. (2547). *ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้ และการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติจังหวัดเลย. (2561). *แผนพัฒนาจังหวัดเลย 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561)*. สืบค้นจาก <http://loeinso.go.th/>
- สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2561). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ปี 2559* สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). สืบค้นจาก http://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=17963
- อนุวัฒน์ มาตตวงษ์. (2558). *ผลกระทบของการใช้จ่ายเงินงบประมาณต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของจังหวัดเลย: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต* (รายงานการศึกษาศิระปริญา เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- Silva, B. (1991). *Economic Impact of the 2008 American Folk Festival in Bangor, Main*. Proceedings of the 2009 Northeastern Recreation Research Symposium. GTR-NRS-P-66.
- Stynes, D.J. (2001). *Estimating Economic Impacts of Tourist Spending on Local Regions; A Comparison of Satellite and Surver/I-O Approaches*. สืบค้นจาก <https://www.msu.edu/course/prr/840/econimpact/reports.htm>
- Leontief, W. (1986). *Input-Output Economics*. (2nd ed.) New York: Oxford University Press.